

HELA TRELLEBORG LÄSER - ett bokprojekt för alla 5- och 6-åringar i kommunen. Projektet är numera permanentat och det innebär att alla 5-åringar får en bok och deltar i vår parad och alla 6-åringar får en bok och gör ett biblioteksbesök, då de får sina första lånekort. Böckerna läses och aktiveras av förskolepersonalen.

Aktiviteterna omkring böckerna kan därför bli väldigt olika från år till år, från förskola till förskola och från bok till bok.

Alla böcker inbjuder ju inte till aktiviteter utan har sitt eget fantastiska läsvärde.

Alla gör sitt allra bästa omkring denna exklusiva barn-kulturmetod.

En av tankarna är att använda boken som en egen aktivitet - en metod i förskolearbetet.

SAMVERKAN

Projektet startade hösten 1986 och var ett samarbete mellan ABF, Barnomsorgen och Biblioteket. Ett första bra samarbete som har lett till utvidgad samverkan.

MÅL

Vårt mål med bokprojektet är:

- att väcka intresse för böcker bland barn och föräldrar. Böcker som hjälper barn att känna igen sig, sin egen situation och sina känslor
- att träna barnen i förmågan att uppfatta verkligheten, vissa upplevelser och kunna uttrycka sig språkligt
- att stimulera till eget skapande och på så sätt stärka barnens självkänsla
- att alla barn ska ha samma utgångspunkt, åtminstone när det gäller bok- och läsvanor från förskolan

FINANSIERING

Numera betalar barnomsorgen alla böcker. Utgifterna för eventuella studiedagar betalas av barnomsorgen och biblioteket gemensamt och avslutningsfestens arrangemang bekostas av förskolorna själva.

BOKVAL

Vi på biblioteket tar fram utgivning och på bokombudsmöten bestämmer vi oss för vilken bok som passar oss bäst. Vi är på grund av ekonomin hänvisade till En bok för alla och därför har vi inga urvalsproblem. Det är alltid någon bok ur deras utgivning som passar. Vi försöker alltid välja böcker som ger aktiviteter. Det viktigaste är dock att boken har en litterär kvalitet.

Hösten 86 och våren 87

Hösten 86 valde vi Ulf Nilssons *Den fräcka kråkan* och *Sagor att läsa och berätta*.

Projektet inleddes med en studiedag för 6-årspersonal och skulle avslutas med författarafton för föräldrar. Kråkaktiviteterna satte igång. Först lästes boken om och om igen. Grupperna besökte fågelstationer, planterade körsbärsträd, byggde alldeles fantastiska skånegårdar, plockade körsbär med tårna på gymnastiken, diskuterade känslor, gjorde tygcollage, sjöng och ritade m m. Av allt detta fina material blev det en utställning på Garvare-gården och på biblioteket fanns en kråkverkstad.

Den 21 november avslutades alla kråkaktiviteter med en Kråkparad, som blev en stor succé. 450 mer eller mindre kråklädda 6-åringar, nästan lika många övriga förskolebarn, föräldrar och andra intresserade samlades i stadsparken eller fanns ute på stan. 6-åringarna paraderade efter hästskjuts med musik och sjöng kråksånger. Paraden slutade på torget med dans omkring Sjöormen, ballongutdelning och kalas på självtillverkat körsbärsgodis.

Efter all denna verksamhet kändes det bra att ha den något "lugnare" Sagor att läsa och berätta som andra bok.

Våren 87 inleddes också med en studiedag, där Jan Nilsson från Litteraturfrämjandet talade om barnlitteratur.

Vårens böcker var då *Barnen i Vernet* av Bodil Hagbrink och *Barnens versbok*. De lästes och jobbades med förhoppningsvis lika flitigt som med de två första böckerna.

Den 9 april anordnades en författarafton på Folkets Hus med Mario Salazar. Till denna hade alla 6-årsföräldrar och 6-årspersonal inbjudits.

Den 26 maj hade vi stor picknick med sång och bus i Stadsparken.

Hösten 87 och våren 88

Studiedagen denna termin handlade om sagor och sagoanalyser. Till 6-årsböcker hösten 87 valde vi *Pomperipossa* och *Barnens versbok*. Från personalen sida hade uttryckts önskemål om någon "lugn" bok. Omkring *Pomperipossa* blev en hel del aktiviteter.

Någon gjorde en pjäs, en del har haft ovanligt långa näsor, några har läst boken om och om igen och till biblioteket har vi fått en *Pomperipossadocka*, som vi och många av våra små besökare är väldigt fästa vid. Numera har vi också vår alldeles egen *Pomperipossa* utanför biblioteket, högtidligt döpt av Viveca Sundvall.

Barnens versbok användes både hösten 87 och våren 88. Det är ju en rik bok att ösa ur och många av 6-års-personalen har vittnat omkring den. En grupp började t ex 6-årssamlingarna med en dikt eller vers ur boken och diskuterade sedan vidare omkring den. En del gjorde egna dikter eller visor ur den och den användes också på sångstunder.

Vårterminen inleddes med en barnkulturdag med massor med människor från barnomsorgen, fritidsförvaltningen, kulturförvaltningen och skolan. Inledare var kulturminister Bengt Göransson och journalisten Britt Isaksson från Sveriges Radio. En mycket berikande och stimulerande dag.

Som bok denna termin hade vi valt *Jullan vill vara med* av Gunna Grähs. Boken handlar i huvudsak om människor och känslor och det är så man använt den ute på förskolorna. Ett viktigt ämne att diskutera.

Hösten och våren avslutades med en sjudundrande picknick i Stadsparken med alla 6-åringar. Även andra barn inom barnomsorgen var inbjudna. Vi var cirka 1000 personer, som lyssnade och sjöng till Gusten och hans clownorkester. En trevlig solig dag, som vi alla kommer att minnas.

Hösten 87 tog vi också med dagbarnvårdarna i projektet. De fick var sitt exemplar av Sagor att läsa och berätta. De använde den med sina barn och som avslutning på höstterminen hade vi dockteater i stan och i Anderslöv med sagor ur boken för dagbarnvårdarna och deras barn. En fin och uppskattad avslutning. På våren fick de *Barnens versbok* och var med på picknick i Stadsparken som avslutning.

Under terminen deltog dagbarnvårdarna också i en informationskväll på biblioteket med personal från barnavdelningen. Vi hade träffarna på biblioteket i stan och på biblioteket i Anderslöv.

Hösten 88 och våren 89

När människorna kom av Sonja Hulth och Anna-Clara Tidholm blev höstens och vårens bok. Muséet spelade en stor roll i höstens och vårens bokaktiviteter. En stenålderssäck med vapen, leksaker, musikinstrument, kläder m m cirkulerade på förskolorna. Alla 6-åringar besökte

stenåldersbyn på muséet. Den 6 juni hade vi stor klanfest. Barnen tågade fantasifullt utklädda genom stan spelande på sina egenhändigt tillverkade instrument. Paraden avslutades med lekar och picknick i Tennishallen p g a regn. I Trelleborg finns nu 450 stycken stenåldersexperter.

Hösten 89 och våren 90

Höstens bok var *Festen i Hulabo* av Britt G Hallqvist. Mycket uppskattad av barnen för sina lätta och roliga rim.

Vårens bok blev *Barnens första bok*, en antologi sammanställd av Siv Widerberg och Malin Wedsberg.

Den 29 maj var det stor hattfest i Stadsparken. Hela parken vimlade av barn och vuxna i vackra, roliga, häftiga och spännande hattar. Gusten underhöll och picknicken smakade utmärkt. Även dagbarnvårdarna fick detta läsårs böcker.

Hösten 90 och våren 91

Barnens första bok var så populär förra hösten, att även årets 6-åringar fick den.

Våren 91 fick barnen *Sune Karlsson och skatorna* av Lasse Ekholm, en bok om engagemang för de svaga och utsatta, om mod och vänskap mellan ung och gammal. Den 16 maj, på förskolans dag, blev det stor påsfest i Stadsparken. Sjungande, skanderande och skramlande 6-åringar iförda påsar av varierande form och storlek drog genom stan. Under Gustens ledning blev det sen stor show i parken.

Hösten 91 och våren 92

Barnens versbok, som delats ut som 6-årsbok två gånger tidigare, blev höstens bok. Med sina härliga gamla och nya dikter har den visat sig vara mycket omtyckt av barn och vuxna.

Det stora piratiska dundersmällkalaset och Bibliotekarien och rövorna var vårens bok. En galen, trevlig, fantasifull och mycket humoristisk bok med två långa berättelser. Boktiteln gav ju temat för vårens fest. 6-årsavslutningen blev ett stort piratiskt dundersmällkalas med Gusten som piratledare. 6-åringarna paraderade och i Stadsparken väntade alla andra barn på "Årets fest i Trelleborg".

Hösten 92 och våren 93

Moa och Pelle en kärlekshistoria av Kerstin Johansson i Backe blev höstens bok. En underbar bok om vänskap och kärlek mellan två sjuåringar.

Kaninernas kulle av Robert Lawson blev vårens 6-årsbok. En mycket fin berättelse om kaniner och andra smådjur. Deras kamp för brödfödan mynnar ut i budskapet: Jordan räcker till för alla. Årets bokfest för 6-åringar var den 19 maj. Det var nog det längsta paradtåget hittills. Tänk så många kaniner det var med i år. Gusten och Lattjo-lajban kören sjöng och spelade för och med

6-åringarna och alla andra barn som var med i stadsparken. Det var cirka 600-700 personer där. Åh, vilken härlig fest!

Hösten 93 och våren 94

Loranga, Loranga av Barbro Lindgren var den ena av detta läsårs 6-årsböcker. Huvudpersonerna farfar Dartanjang, pappan Loranga och sonen Masarin lever ett mycket otraditionellt liv utan någon som helst kontakt med verkligheten. En galen bok med många svindlande händelser.

Den andra boken *Stora elefant och Lilla elefant* av Anita Hewett består av nio olika fantasifulla djurberättelser, där man alltid tar parti för de små.

Bokfesten den 24 maj blev en stor djurparad. Elefanter och giraffer trängdes helt vänskapligt med boaormar och små igelkottar. Djurtämjaren Gusten ledde både paraden och festen i stadsparken.

Hösten 94 och våren 95

Prostens barnbarn av Eva Bexell och *Trollguld* av Ebbe Schön var detta års 6-årsböcker. En fin kombination med en rolig kapitelbok om Carl och Anton, som allt som oftast gör morfar prosten helt utmattad, och en fantastisk sagobok med drakar och spöken, skogsrå, älvor, troll och jättar i fina berättelser och helt sagolika bilder.

Eftersom regnet forsade ned fick årets bokfest hållas i Söderslättshallen.

Temat var givet - trollfest skulle det vara och aldrig har så många troll, häxor, spöken, drakar, skogsrån och älvor skrämt upp den talrika publiken.

Hösten 95 och våren 96

Ronja Rövardotter blev årets bok. Förskolan i Trelleborg startade under hösten ett antivåldprojekt utifrån Gusten Gutafssons idéer och under hans ledning. Målet med detta projekt är att komma till rätta med det hotfulla våld som kryper långt ned i åldrarna samt att peka på könsroller och förtryck. Astrid Lindgrens fantastiska bok kan bli till hjälp med att ge barnen mod, förtydliga moralbegrepp, få dem att utveckla sina känslor och ge dem ett språk att uttrycka sig med.

Den stora bokfesten som alltid avslutar 6-årsboks-verksamheten arrangerades självklart till en Ronja-Birkparad. I Ronja-Birk projektet hade även en del 5-åringar och skolbarn deltagit, vilket innebar att paraden blev mer än dubbelt så lång som tidigare år. Det var cirka 1.400 barn och personal som deltog. Nytt för året var också att paraden gick åt motsatt håll. Den startade i stadsparken och avslutningsstunden med sång och musik hölls i Trelleborgen. Gusten underhöll och fick igång alla dessa barn i Ronja-Birk sång. Stämningen i Trelleborgen var mycket hög.

Hösten 96 och våren 97

Även detta år var det boken *Ronja Rövardotter* av Astrid Lindgren som användes som 6-årsbok. RonjaBirk projektet har varit ett meningsfullt antivåldsarbete i förskolan och samtidigt har barnen gjort en djupdykning i en av världens bästa barnböcker och dessutom fått den fina boken i gåva. Ett bra minne från sitt 6-års år.

I årets parad sattes nytt deltagarrekor. Cirka 1500 barn paraderade genom stan och Gusten roade såväl barn som vuxna med sina sånger om vargar och rumpnissar. Trots duggregn och snålbläst var det ett tryck som aldrig förr i Trelleborg.

Hösten 97 och våren 98

Årets 6-årsböcker var *Lilla Vargen får sitt namn* av Stig Ericson och *Duns tycker inte om mörker* av Jill Tomlinson.

Lilla Vargen får sitt namn är en riktig indianbok, skriven av en författare som tillbringat långa perioder bland indianerna. Barnen kommer säkert att också vilja läsa de fyra böcker som fortsätter berättelsen om indianpojken.

Duns tycker inte om mörker är en liten berättelse om ugglan som är mörkrädd och hellre vill vara en dagfågel än en nattfågel. Inte förrän han träffar den svarta katten inser han att mörker är fantastiskt och ingenting att vara rädd för.

Årets stora bokfest blev en indianparad. Massor med indianer i de mest fantasifulla dräkter skrämde alla blekansikten som kantade gatorna. Sånger och ramsor ekade mellan husen. Trots ett envist regn blev avslutningen i stadsparken en ljus och fin tillställning med många och roliga indiansånger under Gustens ledning.

Hösten 1998 och våren 1999

Höstens bok var *Eviga Berg och tre starka kvinnor*, en japansk saga upptecknad av Irene Hedlund. En mycket vacker och humoristisk bilderbok, som visar att männen inte alltid tillhör det starkare könet.

I februari 99 anordnades en halv studiedag för 6-årspersonal, då Gull Åkerblom, bibliotekarie och barnboksförfattare, föreläste om läsandets betydelse och berättade om sina mycket uppskattade böcker.

Vårens bok var *Eken*. En barnanpassad hembygdsbok som Gusten Gustafsson gjort till firandet av 100-årsjubileet av eken i stadsparken. Boken innehåller både fakta, skrönor och nyskrivna sagor och ger både barn och vuxna lätt och humoristisk information om vad som hänt i Stadsparken och på torget i stan mellan åren 1899-1999.

Den 10 maj, exakt 100 år efter att Oscar II planterade en ek i stadsparken, paraderade en massa ekar, sjöormar, vattentorn m m längs gatorna. Borgmästarinnan Ester von Geijer överlämnade blommor till kungen och två barn, som firade sin födelsedag den här dagen, planterade en ny ek i parken.

Hösten 99 och våren 2000

I november anordnades en hel studiedag för bokombuden. Karin Jönsson, lågstadielärare och forskare kring ämnet barn och böcker, föreläste kring ämnet "Vad böcker kan betyda". Författaren Ulf Nilsson föreläste om "Böcker i centrum".

Detta läsår förändrades verksamheten på så sätt att alla 5-åringar får en bok på våren och deltar i paraden.

6-åringarna får en bok under hösten och gör ett biblioteksbesök och får sitt första lånekort. Både 5- och 6-åringarna fick *Eken* av Gusten Gustafsson.

1999/2000 var ett övergångsår, och därför deltog både 5- och 6-åringarna i vårens parad. Den 23 maj upprepades succén från i fjol. Även om Oscar II och borgmästarinnan inte var närvarande så roade sig både barn och vuxna storartat. Såväl ekar som sjöormar och vattentorn njöt av det vackra vårvädret och Gustens underhållning från scenen i parken.

Hösten 2000 och våren 2001

Höstens 6-årsbok blev *Trollets hjärta*, en spännande saga om kärlek, mod och list av Gunilla Borén. Flickan sitter fången hos Gråbergstrollet djupt inne i ett berg och pojken måste hitta och förstöra trollets svarta hjärta för att kunna befria henne.

Under våren fick alla 5-åringar *Ett fall för Nalle* av Anna-Clara Tidholm. Nalle upptäcker en dag att kylskåpet är tomt och för att skaffa pengar till mat bestämmer han sig för att bli detektiv. Tyvärr blir hans första fall inte speciellt lyckat, men boken är en härlig, humoristisk, lagom spännande historia.

Paraden, som gick av stapeln den 15 maj, bestod till stor del av små nallar, men där fanns också en hel del detektiver. Väl framme i parken underhöll Gusten med olika nallevisor, men också kända slagdängor som Här på biblioteket, som ekade fint mellan ekarna.

Hösten 2001 och våren 2002

Denna höst valdes *Lådbilen* av Eva Eriksson till 6-årsbok. Den handlar om Kalle och Ville som är bästa kompisar. De vill gärna leka med de tuffa grabbarna som är minst åtta år, men inte förrän Kalles pappa bygger en lådbil får åtminstone Kalle vara med och leka. Kalle blir så upptagen att han glömmet bort Ville. Men så går lådbilen sönder...

Snigel Blå, en bilderboksklassiker av Einar Norelius från 1958, är vårens 5-årsbok. Snigel Blå vill inte alls följa med och hälsa på herr Kantarell, så han rymmer sin väg. På vägen möter han flera farligheter, troll, fåglar och fiskar. Lyckligtvis slutar sagan i familjen famn till sist. Våldigt vältecknad, med lättflytande rim.

Snigelparaden var mest blå såklart, precis som himlen, men där fanns också en del troll och älvor.

Hösten 2002 och våren 2003

Till 6-årsbok valdes *Barnens andra bok* av Siv Widerberg (red.) En antologi precis som föregångaren *Barnens första bok*, men den andra boken riktar sig till dem som är lite äldre. *Barnens andra bok* består av en läcker blandning av bilder och texter, mycket som är lätt att läsa själv med stor text. Här finns också en del ramsor och sånger. Även i denna bok får man upptäcka vilka fantastiskt bra barnboksskapare vi har i Sverige, här finns Jujja och Tomas Wieslander, Sven Nordqvist, Barbro Lindgren, Olof Landström, och många, många fler!

Då Leopold blev arg av Dina Gellert blev 5-årsbok.

En dag när Leopold vaknar känner han sig konstig. Han är ARG! Hela dagen är han elak, men fru Snackesalig skvallrar för mamma och Leopold åker på huvet i säng. Då kommer han på vad det var som gjorde honom så elak. Han hade ju själv blivit retad dagen innan, och egentligen var han ju ledsen! Nästa morgon kan Leopold säga förlåt, och så var det inte mer med den saken!

En härlig bilderbok, full av känslor. Det blev alltså en arg grisparad på våren!

Hösten 2003 och våren 2004

6-årsboken är densamma som året innan, *Barnens andra bok*, redigerad av Siv Widerberg. Den har fungerat bra i sexårsverksamheten och är en rik bok som räcker länge!

Till 5-årsbok valdes *Jag gör dig frisk sa lilla Björn* av Janosch, en rolig och finstämd bok om empati, vänskap och om att vara sjuk.

En dag när Lilla Tiger kommer hem har han ont både här och där, och när inte ens Lilla Björns bandagering och soppa hjälper, måste Lilla Tiger till sjukhus! Där blir han både undersökt, genomlyst och opererad, det var en rand som hade halkat ned! Kul bilder med mycket att upptäcka, och en text som vinner på att läsas högt.

Det paraderade en del skadade djur på Trelleborgs gator en dag i maj detta år...

Hösten 2004 och våren 2005

Till 5-årsbok har valts *ABCD* av Inger och Lasse Sandberg

Inte bara en ABC-bok, utan en hel historia om Laban, Labolina och Bus som ska hjälpa häxan att hitta hennes hemliga krumelurer (bokstäver) som har rymt. Här möter man så gott som alla Sandbergarnas figurer och det blir faktiskt en riktigt rolig historia! En parad full av bokstäver blev det på våren alltså, och vad kan vara lämpligare?!

6-årsboken är även detta år *Barnens andra bok*, redigerad av Siv Widerberg. Ju fler barn vi kan ge denna innehållsrika bok, desto roligare!

Hösten 2005 och våren 2006

Till 6-årsbok valdes även detta år *Barnens andra bok* av Siv Widerberg (red.)

Till 5-årsbok valdes detta år *Undervåttensresan* av Anna Bengtsson. Om myrorna som gör en expedition med en undervåttensbåt, och det är Trindbergs brev till stacken vi får läsa. Himlans roligt, och läckert tecknat, kul med myrtjejer som är ingenjörer och upptäcksresande. Det blev en naturparad alltså!

Hösten 2006 och våren 2007

Barnens andra bok är 6-årsbok även i år (se ovan).

Flyg Engelbert av Lena Arro är årets 5-årsbok. Hur gör man när man flyger? Kråkan Engelbert vet inte hur man gör och får hjälp av de andra djuren i skogen, men det är ju så svårt! En fartfylld berättelse med härliga bilder av Catarina Kruusval.

BARN BEHÖVER BRA BÖCKER!

Barnens språkutveckling börjar redan innan barnet kan tala. De kan lyssna och förstå. Då måste vuxna ge dem redskap för att kunna utveckla sitt eget språk.

Det bästa redskapet är

- **att tala med sitt barn**
- **att läsa bra böcker för sitt barn**

En fin gåva till våra barn är att ge dem en vana att umgås med böcker från första stunden. Låta böckerna ingå som en naturlig del av familjens vardagsliv.

TÄNK.....aldrig sysslös och allt är gratis.